

Diagnostiek van adaptief functioneren bij LVB binnen de jeugd-GGz

Andries Schilperoord – GZ-psycholoog Level

Anne van der Waa – GZ-psycholoog iot KNP / promovenda Karakter

Aanleiding

- Veranderde definitie AAIDD en DSM-5
- Werkgroep LKC-LVB ADAPT
- Aansluiten bij landelijke ontwikkelingen

Verstandelijke beperking volgens DSM-5

- Breder kijken dan enkel IQ
- Ernst bepalen aan de hand van beperking in adaptief vermogen
- Vaststellen middels een gevalideerd testinstrument
- Belang van klinisch oordeel

Voordelen van focus op adaptieve vaardigheden

- Betrouwbaarheid IQ
- Validiteit IQ voor dagelijks functioneren
- Bredere kijk
- Wisselwerking individu - omgeving

Nadelen van focus op adaptieve vaardigheden

- 3 uiteenlopende domeinen
- Matige theoretische onderbouwing
- Meetinstrumenten (Nederlandstalig, normen)
- Risico op focus totaalscores en classificeren

Daarom...

- (Nog) bredere blik:
 - lichamelijk, sociaal, emotioneel, gezin, levensgeschiedenis
- Inzoomen specifieke vaardigheden
- Verklaren versus classificeren
- Aanzet voor behandeling/begeleiding

Adaptieve vaardigheden in kaart brengen I

- Verdenking op verminderde adaptieve vaardigheden:
 - Uitval op school
 - Hulpverlening slaat niet aan
 - Lage score IQ test
 - Hoge score screeningsinstrument (bijv. [SAF](#), SCIL)
- Brede screening op factoren die van invloed kunnen zijn:
 - Gezin
 - Life events/trauma
 - Motoriek, zintuigen, somatiek, slaap
 - Sociaal emotionele ontwikkeling, mogelijke psychopathologie
 - Cognitief functioneren

Adaptieve vaardigheden in kaart brengen II

- Nadere (verklarende) diagnostiek op relevant deelgebied
 - Verwijzing eerste/tweede/derde lijn
 - Bijv:
 - (Neuro)psychologisch onderzoek
 - Kinderpsychiatrisch onderzoek
 - Gezinsdiagnostisch onderzoek
- Adaptieve vaardigheden in kaart brengen
 - Informanten
 - Gedragsniveau

Adaptieve vaardigheden in kaart brengen III

- Binnen breder diagnostisch kader
- Meetinstrumenten

	Leeftijd	Nederlandse normen?	Informant	Duur/aantal items
ABAS-3	0-4, 5-17, 18-80	Ja	Ouder, leerkracht (voor volw ook zelfrapportage)	45-60 min
Vineland-3	0-4, 4-12, 12+, 18+, 65+	Nee	Ouders/begeleiders Leerkracht	Afhankelijk van (verkorte) versie en keuzedomeinen
AVVB / ADAPT	Adolescenten/ volwassenen	Nederlandse referentiegegevens	Ouder/begeleider/partner	63 items

In het kort...

- Brede screening, daarna inzoomen
- Nader diagnostisch onderzoek op relevante domeinen (verklarend)
- Adaptieve vaardigheden in kaart brengen (beschrijvend)
 - Meetinstrument
 - Klinische beoordeling

